

Методика розподілу фінансових ресурсів на основні заходи будівництва Збройних Сил України з урахуванням економічних можливостей держави та показників оборонної достатності

Олег Семененко ^{1 A}; Ігор Воронченко ^{2 B}; Руслан Бутенко ^{3 A};
Роман Пекуляк ^{4 A}; Тетяна Яковлева ^{5 C}; Олександр Афанасьєв ^{6 C}

^A Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України, пр-кт Повітрофлотський 28, м. Київ, 03049, Україна

^B Міністерство оборони України, пр-кт Повітрофлотський 6, м. Київ, 03168, Україна

^C Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, пр-кт Повітрофлотський 28, м. Київ, 03049, Україна

Received: July 30, 2021 | Revised: August 25, 2021 | Accepted: August 31, 2021

DOI: 10.33445/sds.2021.11.4.19

Анотація

У Збройних Силах України продовжується робота щодо підвищення ефективності оборонного планування та управління оборонними ресурсами. Україна намагається сьогодні під час оборонного планування перейти від планування на основі загроз до оборонного планування, орієнтованого на досягнення військами (силами) спроможностей, необхідних для виконання покладених на них завдань із урахуванням економічних можливостей держави. Перелік завдань Збройних Сил України визначається на основі ймовірних сценаріїв їх застосування. Одним із ключових моментів ефективного планування застосування Збройних Сил за відповідним сценарієм є вірне, обґрунтоване визначення обсягів необхідних оборонних ресурсів (людських, матеріально-технічних, фінансових). На сучасному етапі трансформації системи оборонного планування до стандартів НАТО та застосування методу планування на основі спроможностей необхідне удосконалення існуючих підходів до розподілу виділених державою фінансових ресурсів, особливо в умовах неповного забезпечення існуючих оборонних потреб. У статті розкрито погляди авторів щодо вирішення завдання раціонального розподілу фінансових ресурсів на основні заходи будівництва Збройних Сил України, а також розподілу за напрямками бюджетних витрат з урахуванням економічних показників розвитку держави. У статті розкрито загальну структуру методичного підходу та структурно-логічну схему методики розподілу виділених фінансових ресурсів на основні заходи будівництва Збройних Сил України. Розроблена методика, на відміну від існуючих, дає змогу: по-перше, врахувати економічні показники держави під час розподілу виділених фінансових ресурсів; по-друге запропонувати найбільш раціональний розподіл виділених фінансових ресурсів, як між заходами будівництва Збройних Сил України так і видами ресурсів з метою максимізації рівня виконання всіх заходів будівництва Збройних Сил України. Застосування Методики в системі оборонного планування дозволить підвищити ефективність планування розвитку ЗС України та обґрунтованість очікуваних результатів розвитку в програмах планів, підвищить ефективність витрачання бюджетних коштів на заходи будівництва Збройних Сил України, а також дозволить обґрунтовано формувати показники потреб Збройних Сил України за основними заходами їх будівництва з урахуванням достатності економічних можливостей держави щодо їх забезпечення на визначений період.

¹ Corresponding author: д. військ. н., с.н.с., начальник відділу, e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0001-6477-3414

² e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 000-0001-6074-2995

³ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0167-7828

⁴ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-1916-211X

⁵ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0595-2727

⁶ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-2682-7562

Ключові слова: будівництво, планування, ефективність, управління, ресурсами.

Постановка проблеми

Однією з неодмінних умов вирішення більшості проблем оборонної сфери є чітке розуміння та врахування економічного аспекту їх вирішення. У сучасних умовах розвитку Збройних Сил (ЗС) України та держави в цілому неможливо ефективно вирішувати оборонні проблеми, не маючи [1]-[12]: обґрунтованих розрахунків щодо кількісних показників необхідних для цього фінансових ресурсів; раціональної структури розподілу цих ресурсів за складовими програмами та планів досягнення кінцевої мети; науково обґрунтованих підходів до ефективного використання ресурсів протягом періоду подолання досліджуваної проблеми оборонного значення.

Оборонну достатність можна визначити як стан військової могутності держави (коаліції держав), у якому забезпечується стримування потенційного противника від агресії та її відбиття, також не виключається здатність до раптового нападу та проведення великомасштабних наступальних операцій без додаткового розгортання ЗС та здійснення заходів щодо нарощування їхньої

бойової могутності. Оборонна достатність принцип військового будівництва, що вимагає проведення всіх заходів у військах у суворій відповідності зі ступенем реальної військової небезпеки та економічними та можливостями держави. Реалізація принципу оборонної достатності у військово-стратегічній сфері передбачає: надання оборонного характеру воєнній доктрині; дотримання договірних квот щодо ненападу першими, відмова від застосування зброї масованого знищення; обмеження у складі сил загального призначення наступальних формувань тощо. Для забезпечення необхідного рівня обороноздатності або оборонної достатності держава повинна постійно здійснювати цілу систему взаємопов'язаних заходів політичного, воєнного, економічного та соціального характеру. Ця система заходів направлена на підвищення рівня обороноздатності (оборонної достатності) держави. Зазначену систему заходів державного значення поєднано поняттям військового будівництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Аналіз джерел свідчить про те, що сьогодні питанням воєнно-економічного обґрунтування перспектив розвитку ЗС України приділяється достатньо значна увага як керівництвом ЗС України так і держави в цілому [1]-[7]. Аналіз результатів виконання Державних програм розвитку ЗС України та бюджетних програм періоду 1996-2020 років показав недосконалість існуючих підходів щодо розподілу виділених обмежених фінансових ресурсів на заходи цих програм та

некоректність вибору пріоритетів під час цього розподілу як на етапі формування, так і під час виконання планів та програм [7]-[10]. Некоректність та недосконалість розподілу виділених фінансових ресурсів призводить до низької обґрунтованості цільових та економічних показників та до низької ефективності виконання основних заходів розвитку ЗС України на період дії програми, а також до низької ефективності витрачання бюджетних коштів на заходи їх розвитку.

Постановка завдання

Метою статті є формування методичного підходу до раціонального розподілу фінансових ресурсів на основні заходи будівництва Збройних Сил України з

врахуванням економічних можливостей держави та показників оборонної достатності.

Виклад основного матеріалу

До основних напрямів військового будівництва можна віднести: будівництво Збройних Сил (ЗС) України; економічне забезпечення оборонних потреб держави; використання досягнень науки та техніки в інтересах розвитку ЗС України; морально-ідеологічна підготовка населення до захисту держави.

Будівництво ЗС України – це найважливіша складова військового будівництва. Його основними заходами є: визначення основ організаційної структури ЗС України; визначення та постійне удосконалення складу та співвідношень видів, родів військ (сил); технічне оснащення ЗС України; визначення порядку їх комплектування, організації проходження військової служби та підготовки кадрів; розроблення основ застосування різних видів ЗС України; розквартирування військ; організація та здійснення їхнього всебічного забезпечення, створення резервів та мобілізаційних запасів, забезпечення постійної бойової готовності військ (сил); навчання та виховання особового складу тощо. До основних заходів будівництва ЗС України, які потребують безперервного забезпечення різними видами ресурсів (людськими, фінансовими та матеріально-технічними) можна віднести: удосконалення організаційної структури ЗС України; технічне оснащення ЗС України; комплектування ЗС України; організація проходження військової служби та підготовка кадрів; розквартирування військ; організація та здійснення всебічного забезпечення; створення та підготовка резервів та запасів; створення системи базування сил флоту та авіації. Будівництво ЗС України визначається політикою держави, соціально-економічним її устроєм, рівнем розвитку економіки та воєнною доктриною. Напрями будівництва ЗС України залежать від рівня розвитку науки і техніки, чисельності та складу населення, наявності підготовлених кадрів, географічного положення держави, рівня розвитку озброєння та військової техніки,

напрямів розвитку озброєння ймовірного противника та багатьох інших факторів.

Аналіз стану виконання основних заходів будівництва ЗС України в рамках Державних програм їх розвитку показує, що ефективність виконання заходів значною мірою залежить, від можливості економіки країни задовольняти ресурсні потреби ЗС України. Це основний фактор ефективного розвитку ЗС України. Але ж вивчення ситуації щодо ефективності виконання програм розвитку ЗС України показало, що навіть за умов обмеженого фінансування ефективність виконання заходів будівництва ЗС України можна отримати не нижче рівня фінансування цих заходів шляхом оптимізації розподілу виділених фінансових ресурсів між заходами будівництва ЗС України в залежності від рівнів їх пріоритетності, які залежать від рівня забезпечення потреб ЗС України.

Для вирішення цього завдання необхідно розробити методика розподілу фінансових ресурсів на основні заходи будівництва ЗС України (далі - Методика), як основного елемента методичного підходу до розподілу виділених державою фінансових ресурсів з урахуванням економічних показників розвитку держави.

Урахування економічних показників держави під час формування потреб ЗС України та застосування розробленої методики раціонального розподілу виділених фінансових ресурсів між заходами будівництва ЗС України дозволить підвищити ефективність як планування, так і виконання цих заходів, що, в свою чергу, підвищить ефективність розвитку ЗС України та ефективність використання державних коштів, У загальному вигляді підхід вирішення завдання раціонального розподілу виділених фінансових ресурсів за заходами розвитку ЗС України з урахуванням економічних показників розвитку держави наведений на рис. 1.

Основними етапами запропонованого методичного підходу є:

перший етап оцінювання достатності воєнно-економічних умов розвитку держави щодо ефективного розвитку ЗС України, до основних завдань якого належать [12]:

- визначення, аналіз та оцінка головних показників воєнно-економічних умов розвитку ЗС України;
- групування цих показників за основними факторами за допомогою математичних підходів багатомірного факторного аналізу;

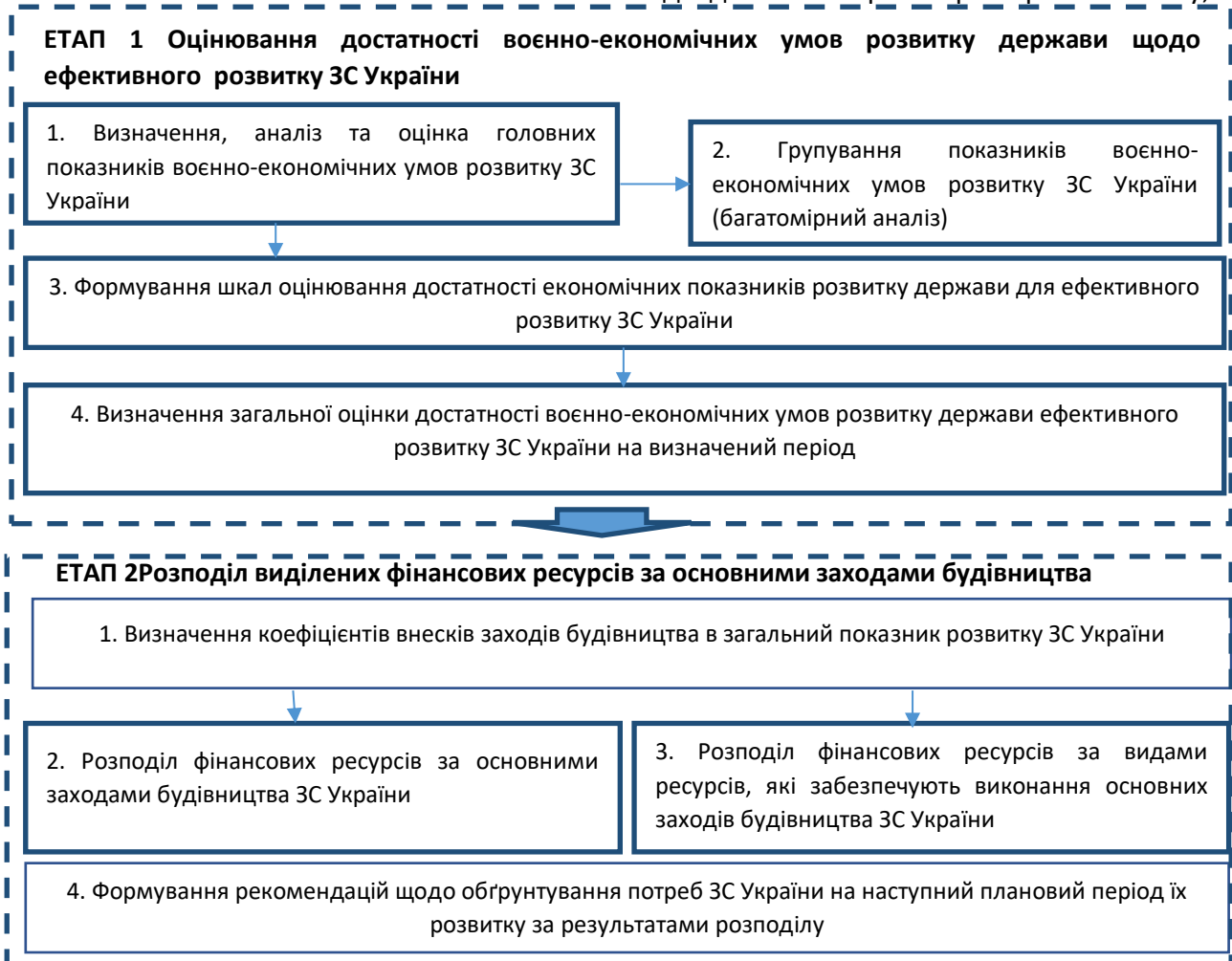

Рисунок 1 – Методичний підхід до раціонального розподілу виділених фінансових ресурсів за основними заходами будівництва ЗС України з урахуванням економічних показників розвитку держави та показників оборонної достатності

- формування шкал оцінювання достатності економічних показників розвитку держави для ефективного розвитку ЗС України на визначений період;

- визначення загальної оцінки достатності воєнно-економічних умов розвитку держави ефективного розвитку ЗС України на визначений період з метою обґрунтування коефіцієнтів внесків заходів будівництва в загальний показник розвитку ЗС України під час здійснення розподілу;

розподіл виділених фінансових ресурсів за основними заходами будівництва ЗС України, завданнями цього етапу є: визначення коефіцієнтів внесків заходів будівництва в загальний показник розвитку ЗС України; розподіл фінансових ресурсів за основними заходами будівництва ЗС України, розподіл фінансових ресурсів за видами ресурсів, які забезпечують виконання основних заходів будівництва ЗС України; формування рекомендацій щодо обґрунтування потреб ЗС

України на наступний плановий період їх розвитку за результатами розподілу.

На рис. 2 наведена структурно-логічна схема другого етапу методичного підходу щодо вирішення завдання раціонального розподілу фінансових ресурсів на основні заходи будівництва ЗС України з урахуванням економічних показників розвитку держави та показників оборонної достатності. Запропонована Методика дозволить вирішувати завдання раціонального розподілу виділених державою фінансових ресурсів за основними заходами будівництва ЗС України, або розподілу цих ресурсів за основними їх складовими: особовий склад ЗС України; озброєння та військова техніка; матеріально-технічні засоби військова інфраструктура; фінансові ресурси, в залежності від поставленого завдання щодо розподілу ресурсів. Розрахунки коефіцієнтів внесків основних заходів будівництва в загальний показник ефективності їх виконання здійснюються із зарахуванням оцінок достатності економічних умов розвитку держави щодо ефективного розвитку ЗС України.

Достатність економічних показників розвитку держави щодо ефективного забезпечення розвитку ЗС України ключовим образом впливає на коефіцієнти внесків заходів, тобто кожному рівню забезпечення ставляться у відповідність свої коефіцієнти внесків. Методика складається з 5 взаємопов'язаних етапів. На першому етапі формуються вихідні дані, уточнюються заходи будівництва ЗС України та напрями розподілу фінансових ресурсів, які забезпечують їх виконання. На основі цих даних задається матриця очікуваного рівня виконання заходів будівництва ЗС України за напрямками розподілу. На основі запропонованої матриці та відповідних нормативів розраховується матриця необхідних фінансових ресурсів для досягнення очікуваних результатів.

Далі розраховуються загальний обсяг необхідних фінансових ресурсів та обсяги необхідних фінансових ресурсів для виконання кожного заходу та кожного напрямку витрат фінансових ресурсів. Потім здійснюється порівняння загального обсягу необхідних фінансових ресурсів з виділеними. Якщо їх достатньо, то заходи будівництва ЗС України будуть виконані на очікуваному рівні, якщо коштів менше, то необхідно здійснити їх розподіл.

Розподіл може бути здійснений двома способами:

перший спосіб – це розподіл за основними заходами будівництва ЗС України (другий та третій етап Методики). На другому етапі визначається матриця внесків в очікуваний результат виконання за заходами будівництва ЗС України. Шляхом перемноження матриць очікуваних результатів та матриці внесків отримуємо матрицю очікуваних результатів для здійснення розподілу виділених фінансових ресурсів між заходами будівництва ЗС України.

Внески кожного заходу будівництва та напрямку витрат в загальний результат ефективності виконання усіх заходів з урахуванням оцінок достатності економічних показників розвитку держави визначаються експертним опитуванням. На третьому етапі здійснюється вирішення оптимізаційної задачі з розподілу виділених фінансових ресурсів міжосновними заходами будівництва ЗС України з метою максимізації виконання усіх заходів. Вирішення задачі розподілу пропонується здійснити методом лінійного програмування, в якості обмежень обирається загальний обсяг виділених фінансових ресурсів, а також показники обмежень ресурсів за кожним із заходів будівництва, змінними є обсяги виділених фінансових ресурсів на виконання i -го заходу за i -им видом ресурсу.

другий спосіб – це розподіл за напрямками витрат, які забезпечують виконання основних заходів будівництва ЗС України (четвертий та п'ятий етап). На четвертому етапі визначається матриця внесків в очікуваний результат виконання заходів за напрямками витрат. Шляхом перемноження матриць очікуваних результатів та матриці внесків отримуємо матрицю очікуваних результатів для здійснення розподілу виділених фінансових ресурсів між видами ресурсів для забезпечення виконання заходів будівництва ЗС України. На п'ятому етапі здійснюється вирішення оптимізаційної задачі з розподілу виділених фінансових ресурсів між видами ресурсів для забезпечення виконання основних заходів будівництва ЗС України з

метою максимізації виконання усіх заходів також методом лінійного програмування.

Проведення розподілу за запропонованою Методикою дозволить сформулювати рекомендації по обґрунтуванню рішень щодо забезпечення заходів будівництва ЗС України можливим обсягом ресурсів на відповідний плановий період, який дозволить максимізувати загальну оцінку ефективності їх виконання в цілому за плановий період, а також рекомендацій щодо розподілу виділених фінансових ресурсів за напрямками витрат з подальшим обґрунтуванням потреб на наступний плановий період як за заходами будівництва, так і за напрямками витрат.

Висновки

Розроблена методика, на відміну від існуючих, дає змогу: по-перше, врахувати економічні показники держави під час розподілу виділених фінансових ресурсів; по-друге запропонувати найбільш раціональний розподіл виділених фінансових ресурсів, як між заходами будівництва ЗС України так і видами ресурсів з метою максимізації рівня виконання всіх заходів будівництва ЗС України.

Застосування Методики в системі оборонного планування дозволить підвищити

ефективність планування розвитку ЗС України та обґрунтованість очікуваних результатів розвитку в програмах планів, підвищить ефективність витрачання бюджетних коштів на заходи будівництва ЗС України, а також дозволить обґрунтовано формувати показники потреб ЗС України за основними заходами їх будівництва з урахуванням достатності економічних можливостей держави щодо їх забезпечення на визначений період.

Список використаних джерел

1. Три роки АТО. Висновки та перспектив станом на 14.04.2017 року. URL: https://espresso.tv/.../2017/.../try_roky_ato_yak_rochynalosya.
2. Семененко О. М., Бойоко Р. В., Водчиць О. Г., Василенко С. П., Зубрицька Г. Г., Кремешний О. І. Методика розподілу оборонного бюджету України між складовими сил оборони з урахуванням показників потреб та пріоритетності завдань цих складових на плановий період. *Наука і техніка Повітряних Сил Збройних Сил України*. 2017. № 4 (29). С. 123-131.
3. Романченко І. С., Шуєнкін В. О., Можаровський В. М. Теорія відверненого збитку / монографія // Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України. Львів: Видав.: Національна академія Сухопутних військ України, 2017. 244 с.
4. Романченко І. С., Шуєнкін В. О., Хазанович О. І., Марко І. Ю. Теоретичні основи аналізу, моделювання та синтезу системи матеріально-технічного забезпечення як просторово-розподіленої системи. Монографія: Центральний науково-дослідний інститут України. Львів:

- Національна академія Сухопутних військ, 2013. 220 с.
5. Семененко О. М., Масловський С. С., Водчиць О. Г., Бойко Р. В., Корочкін О. А., Науменко М. В., Кірвас В. В. Сучасні особливості впровадження методу планування на основі спроможностей у систему оборонного планування в Збройних Силах України. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил України*. 2017. №5(54). С.187-197.
  6. Семененко О. М., Пекуляк Р. О., Масловський С. С., Бойко Р. В., Нечитайло О. О. Основні методологічні аспекти військово-економічного обґрунтування завдань та заходів розвитку Збройних Сил України. *Зб. наук, пр. Харківського національного університету Повітряних Сил України*. 2017. № 3 (52). С. 18-26.
  7. Щодо оцінювання ефективності виконання Державних програм розвитку (реформування) Збройних Сил України за період 2006-2013 роки / Звіт про виконання оперативного завдання. Київ: ЦНД1 ЗС України, 2015. 52 с.
  8. Щодо оцінювання ефективності виконання бюджетних програм Міністерства оборони України за 2006-2014 роки / Звіт про виконання оперативного завдання. Київ: ЦНДІ ЗС України, 2015. 67 с.
  9. Про розподіл коштів, передбачених у Державному бюджеті на 2017-2021. Особливості розподілу. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/81-20121-p.
  10. Динаміка ВВП України. Прогноз номінального та реального ВВП. (2017-2018pp.). URL: <https://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
  11. Семененко О. М. Основні військово-економічні аспекти комплексного планування розвитку Збройних Сил України. О. М. Семененко, Ю. Б. Добровольський, А. Є. Єфименко, С. А. Паук // *Зб. наук, пр. Військової академії м. Одеса*. Одеса, 2016. № 1 (5). С. 122-131.
  12. Семененко О. М., Бойко Р.В., Дідіченко В. П., Добровольський Ю. Б., Гесь О. А. Метод оцінювання рівня військово-економічного потенціалу держави 2013-2016 рр. *Зб. наук, пр. Наука і техніка ПС ЗС України*. Київ, 2016. № 4 (78). С. 43-48.

Методика распределения финансовых ресурсов на основные мероприятия строительства Вооруженных Сил Украины с учётом экономических возможностей государства и показателей оборонной достаточности

Олег Семененко ^{1 А}; Игорь Воронченко ^{2 В}; Руслан Бутенко ^{3 А};
Роман Пекуляк ^{4 А}; Татьяна Яковлева ^{5 С}; Александр Афанасьев ^{6 С}

Corresponding author: * ¹ д.в.н., с.н.с., начальник отдела, e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0001-6477-3414

² e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 000-0001-6074-2995

³ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0167-7828

⁴ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-1916-211X

⁵ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0595-2727

⁶ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-2682-7562

^А Центральный научно-исследовательский институт Вооруженных Сил Украины, пр-кт Воздухофлотский 28 г. Киев, 03049, Украина

^В Министерство обороны Украины имени Ивана Черняховского, пр-кт Воздухофлотский, 6, г. Киев, 03168, Украина

^С Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховского, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина

Аннотация

В Вооруженных Силах Украины продолжается работа по повышению эффективности оборонного планирования и управлению оборонными ресурсами. Украина пытается сегодня во время оборонного планирования перейти от планирования на основе угроз к оборонному планированию, ориентированному на достижение войсками (силами)

возможностей, необходимых для выполнения возложенных на них задач с учетом экономических возможностей государства. Перечень задач Вооруженных сил Украины определяется исходя из вероятных сценариев их применения. Одним из ключевых моментов эффективного планирования применения Вооруженных Сил по соответствующему сценарию является верное, обоснованное определение объемов необходимых оборонных ресурсов (человеческих, материально-технических, финансовых). На современном этапе трансформации системы оборонного планирования в стандарты НАТО и применения метода планирования на основе возможностей необходимо усовершенствовать существующие подходы к распределению выделенных государством финансовых ресурсов, особенно в условиях неполного обеспечения существующих оборонных потребностей. В статье раскрыты взгляды авторов на решение задачи рационального распределения финансовых ресурсов на основные мероприятия строительства Вооруженных Сил Украины, а также распределения по направлениям бюджетных расходов с учетом экономических показателей развития государства. В статье раскрыта общая структура методического подхода и структурно-логическая схема методики распределения выделенных финансовых ресурсов на основные мероприятия строительства Вооруженных Сил Украины. Разработанная методика, в отличие от существующих, позволяет: во-первых, учесть экономические показатели государства при распределении выделенных финансовых ресурсов; во-вторых, предложить наиболее рациональное распределение выделенных финансовых ресурсов, как между мероприятиями строительства Вооруженных Сил Украины, так и видами ресурсов с целью максимизации уровня выполнения всех мероприятий строительства Вооруженных Сил Украины. Применение методики в системе оборонного планирования позволит повысить эффективность планирования развития Вооружённых Сил Украины и обоснованность ожидаемых результатов развития в программах планах, повысит эффективность расходования бюджетных средств на мероприятия строительства Вооруженных Сил Украины, а также позволит обоснованно формировать показатели потребностей Вооруженных Сил Украины по основным мероприятиям их строительства с учётом достаточности экономических возможностей государства по их обеспечению на определенный период.

Ключевые слова: строительство, планирование, эффективность, управление, ресурсами.

Methodology of distribution of financial resources for the main measures of construction of the armed forces of Ukraine, taking into account the economic capabilities of the state and defense indicators

Oleh Semenenko * ^{1 A}; Ihor Voronchenko ^{2 B}; Ruslan Butenko ^{3 A};
Roman Pekuliak ^{4 A}; Tetiana Yakovlieva ^{5 C}; Olexandr Afanasyev ^{6 C}

Corresponding author: * ¹ Dr of military sciences, Senior Research Fellow, Head of Department, e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0001-6477-3414

² e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 000-0001-6074-2995

³ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0167-7828

⁴ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-1916-211X

⁵ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-0595-2727

⁶ e-mail: aosemenenko@ukr.net, ORCID: 0000-0002-2682-7562

^A Central Research Institute of Armaments and Military Equipment Armed Forces of Ukraine, 28, Povitroflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine

^B Ministry of Defense of Ukraine, 6 Povitroflotskyi Ave., Kyiv, 03168, Ukraine

^C National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniachovskyi, 28, Povitroflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine

Abstract

In the Armed Forces of Ukraine, work continues to improve the efficiency of defense planning and the management of defense resources. Today, during defense planning, Ukraine is trying to

move from planning based on threats to defense planning, focused on the achievement by troops (forces) of the capabilities necessary to carry out the tasks assigned to them, taking into account the economic capabilities of the state. The list of tasks of the Armed Forces of Ukraine is determined based on the likely scenarios of their use. One of the key points in the effective planning of the use of the Armed Forces according to the appropriate scenario is the correct, well-founded determination of the amount of necessary defense resources (human, material, technical, financial). At the present stage of the transformation of the defense planning system into NATO standards and the application of the capacity-based planning method, it is necessary to improve the existing approaches to the allocation of financial resources allocated by the state, especially in the conditions of incomplete provision of existing defense needs. The article reveals the views of the authors on the solution of the problem of rational distribution of financial resources for the main measures of the construction of the Armed Forces of Ukraine, as well as the distribution of budget expenditures by directions, taking into account the economic indicators of the state's development. The article reveals the general structure of the methodological approach and the structural-logical scheme of the methodology for the allocation of allocated financial resources for the main measures of the construction of the Armed Forces of Ukraine. The developed methodology, in contrast to the existing ones, allows: first, to take into account the economic indicators of the state when distributing the allocated financial resources; secondly, to propose the most rational distribution of the allocated financial resources, both between measures of building the Armed Forces of Ukraine, and types of resources in order to maximize the level of implementation of all measures of building the Armed Forces of Ukraine. The application of the methodology in the defense planning system will improve the efficiency of planning the development of the Armed Forces of Ukraine and the validity of the expected development results in the plans, will increase the efficiency of spending budget funds on measures to build the Armed Forces of Ukraine, and will also allow to reasonably form the indicators of the needs of the Armed Forces of Ukraine for the main measures of their construction. taking into account the adequacy of the economic capabilities of the state for their provision for a certain period.

Keywords: construction, planning, efficiency, management, resources.

References

1. Three years of anti-terrorist operation. Conclusions and prospects as of April 14, 2017. Available from: https://espresso.tv/.../2017/.../try_roky_ato_yak_pochynalosya.
2. Semenenko O. M., Boyoko R. V., Vodchyts O. G., Vasylenko S. P., Zubrytska G. G., Kremeshny O. I. Methodology of distribution of the defense budget of Ukraine between the components of the defense forces taking into account the indicators of needs and priority tasks of these components for the planning period // *Science and Technology of the Air Force of the Armed Forces of Ukraine*. 2017. № 4 (29). pp. 123-131.
3. Romanchenko I. S., Shuenkin V. O., Mozharovsky V. M. Theory of averted damage. Monograph: Central Research Institute of the Armed Forces of Ukraine. Lviv: Publisher: National Academy of Land Forces of Ukraine, 2017. 244 p.
4. Romanchenko I. S., Shuenkin V. O., Khazanovich O. I., Marko I. Y. Theoretical foundations of analysis, modeling and synthesis of logistics systems as a spatially distributed system. Monograph: Central Research Institute of Ukraine. Lviv: National Academy of Land Forces, 2013. 220 p.
5. Semenenko O. M, Maslovsky S. S., Vodchyts O. G., Boyko R. V., Korochkin O. A., Naumenko M. V., Kirvas V. V. (2017). Modern features of the implementation of the planning method based on capabilities in the system of defense planning in the Armed Forces of Ukraine. *Proceedings of the Kharkiv National University of the Air Force of Ukraine*. 2017. №5 (54). pp.187-197.

6. Semenenko O. M., Pekuliak R. O., Maslovsky S. S., Boyko R. V., Nechitaylo O. O. (2017). Basic methodological aspects of military-economic justification of tasks and measures for the development of the Armed Forces of Ukraine. *36. Nauk, Kharkiv National University of the Air Force of Ukraine*. 2017. № 3 (52). pp. 18-26.
7. Regarding the evaluation of the effectiveness of the implementation of the State programs of development (reform) of the Armed Forces of Ukraine for the period 2006-2013 and the Report on the implementation of the operational task. Kyiv: CND1 of the Armed Forces of Ukraine, 2015. 52 p.
8. On evaluating the effectiveness of budget programs of the Ministry of Defense of Ukraine for 2006-2014 / Report on the implementation of operational tasks. Kyiv: Central Research Institute of the Armed Forces of Ukraine, 2015. 67 p.
9. On the distribution of funds provided in the State Budget for 2017-2021. Features of distribution. Available from: zakon.rada.gov.ua/laws/show/81-20121-p.
10. Dynamics of Ukraine's GDP. Forecast of nominal and real GDP. (2017-2018). Available from: <https://index.minfin.com.ua/index/gdp/>.
11. Semenenko O. M., Dobrovolsky Yu. B., Yefimenko A. E, Payuk S. A. The main military and economic aspects of integrated planning for the development of the Armed Forces of Ukraine // Military Academy of Odessa. Odessa, 2016. № 1 (5). pp. 122-131.
12. Semenenko O. M., Boyko R. V., Didichenko V. P., Dobrovolsky Yu. B., Hess O. A Method of estimating the level of military-economic potential of the state 2013-2016 / Science and technology of the Armed Forces of Ukraine. Kyiv, 2016. № 4 (78). pp. 43-48.